

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 21 eis 90 t/m 96	Werving & Selectie/ Zou de aanbestedende dienst willen aangeven hoe dit proces op dit moment georganiseerd is?	Dat is nog niet geautomatiseerd.
2	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 31, paragraaf 4.3	Voor geregistreerde externen wordt niet betaald. We gaan er daarmee ook vanuit dat externen geen toegang krijgen tot de applicatie. Klopt dat? Immers als zij gebruiker zijn van het nieuwe systeem, is het gebruikelijk dat hier een betaling tegenover staat. Veelal wordt hiervoor een separaat gebruiksrecht opgenomen in het prijzenblad. Indien externen wel toegang moeten hebben, kunt u het prijzenblad hierop aanpassen?"	Externen hoeven geen toegang te hebben tot-, maar worden wel geregistreerd in het systeem.
3	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 30, paragraaf 4.2	3. Op welke wijze gaat inschrijver het systeem bij Opdrachtgever implementeren? Om dit onderdeel zo goed mogelijk en volledig te beantwoorden stelt de leverancier voor om het maximaal toegestane A4's te verhogen naar 10. Gaat u hiermee akkoord? zo niet, waarom niet?"	Nee, inschrijvingen dienen goed te beoordelen te zijn en met 10 pagina's voor een dergelijk antwoord zien beoordelaars door de bomen het bos niet meer. Omdat een SLA over het algemeen redelijk gestructureerd is, geldt voor dat antwoord wat anders.
4	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 30, paragraaf 4.2	(1) beschrijving van 1 systeem. Zie hier ook onze vragen mbt ERP. Is het toegestaan om met 2 applicaties aan te bieden? Zo niet, waarom niet?	We willen een systeem dat in ieder geval voor wat betreft de user interface 1 uitstraling heeft en dat zodanig is gebouwd dat wijzigingen in het ene deel voor Opdrachtgever geen gevolgen hebben voor het andere deel van de functionaliteit.. Het is toegestaan twee systemen te combineren, mits aan de relevante eisen wordt voldaan.
5	Inhoud	"Aanbestedingsdocument/ Pag 18, eis 69	Bij SAAS/Cloud oplossingen is een Escrow regeling in de traditionele zin, namelijk dat de software op een informatiedrager gedeponeerd is en eventueel beschikbaar wordt gesteld, niet meer van toepassing. Inschrijver geeft Opdrachtgever de beschikking over een eigen ontwikkelomgeving van het platform waarop onze applicatie is gebouwd. Alle maatwerk, workflow, signalen, rapporten en inrichting die Opdrachtgever in deze omgeving zelf ontwikkelt worden door de platform leverancier gegarandeerd onderhouden. Hierdoor is in geval van calamiteiten de beschikbaarheid van de applicatie en eigen inrichting gegarandeerd. Gaat Opdrachtgever akkoord met deze werkwijze?"	De eis vervalt.
6	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 18, eis 58	Kunt u dit nader toelichten? Het is gebruikelijk in de markt dat voor historische data gebruik wordt gemaakt van een inkijklicentie bij de huidige leverancier.	Zie eisen 54 tot en met 59.
7	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 17, eis 40	Het beschikbaar stellen van nieuwe functionaliteit in een acceptatieomgeving past niet bij een moderne SaaS oplossing omdat de leverancier zorgt voor het testen en uitrollen van nieuwe updates en patches. Dit heeft u in een SaaS dienst in feite uitbested. Gezien het feit dat de aanbestedende dienst om een SaaS oplossing vraagt, verzoekt de inschrijver de aanbestedende dienst deze eis te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord om deze eis te laten vervallen? Zo niet, waarom niet?	Het is voor Opdrachtgever essentieel te kunnen testen of koppelingen met andere systemen blijven functioneren na een update. Dat is de reden voor de eis. Die wordt dan ook gehandhaafd.
8	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 17, eis 39 + 49	Het is niet gebruikelijk om meerdere omgevingen beschikbaar te hebben bij een moderne SAAS oplossing en nieuwe functionaliteit eerst zelf te testen alvorens deze in productie gaat. De leverancier zorgt voor het testen en uitrollen van nieuwe functionaliteit (Releases en patches). Uiteraard wordt u hierin volledig meegenomen. Gezien het feit dat de aanbestedende dienst om een SaaS oplossing vraagt, verzoekt de inschrijver de aanbestedende dienst deze eis te laten vervallen. Gaat u hiermee akkoord om deze eis te laten vervallen? Zo niet, waarom niet?	Zie antwoord 7.
9	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 16, eis 17	Het systeem moet kunnen werken met verschillende arbeidsvoorwaardenregelingen. Minimaal CAO HBO maar uitbreiding met andere pakketten moet in te regelen zijn. Wat wordt er bedoeld met 'andere pakketten'? Of moet hier staan andere cao's?	Er wordt bedoeld andere arbeidsvoorwaarden pakketten, dat kunnen cao's zijn.
10	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 14, paragraaf 3.3	De referentie mag niet ouder zijn dan drie jaar op het moment van inschrijven. De leverancier gaat er vanuit dat referentiekanten die langer dan drie jaar live zijn, en nog steeds met het systeem draaien, ook gebruikt mogen worden als referent. Klopt deze aanname? Zo niet, waarom niet?	Ja, uw aanname is correct.
11	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 9, paragraaf 2.7	Het komt wel eens voor dat er nieuwe vragen naar voren komen na de tweede nvi ronde. Vooral gezien de korte termijn tussen de publicatiedatum van de aanbesteding en de eerst nvi deadline. In het belang van een goede beantwoording willen we de aanbestedende dienst vragen om het mogelijk te maken om nieuwe vragen te kunnen stellen in de tweede ronde? Zo niet, waarom niet?	Nee, een dergelijke werkwijze wordt onwerkbaar voor Opdrachtgever.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
12	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 5/6, paragraaf 1.2.4 / 1.2.5	Inschrijver is het niet eens met de onderbouwing van aanbestedende dienst. Door de specifieke vraagstelling, is vrije marktwerking onmogelijk. Wij willen vragen om te heroverwegen om de opdracht te splitsen in een perceel PSA en een perceel Financieel. Hierdoor heeft ook de HAS uiteindelijk zelf meer te kiezen.	Nee, we willen de verschillende functionaliteiten gecombineerd in 1 systeem, zie ook antwoord 4.
13	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 5, paragraaf 1.2.3	U bent op zoek naar een ERP systeem dat binnen het HBO wordt gebruikt. Er zijn in het HBO al weinig leveranciers op de markt en als u de opdracht zo specifiek formuleert, heeft u weinig te kiezen. Kunt u toelichten hoe u dit ziet?	Zie antwoord 4.
14	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 5, paragraaf 1.2.1	U vraagt om een ERP systeem. Bent u op zoek naar 1 (generieke) applicatie of past een samenwerking van geïntegreerde best of breed spelers ook in uw opdracht?	Zie antwoord 4.
15	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 5, paragraaf 1.2	Kunt u nader toelichten wat u verstaat onder adviesdiensten?	Diensten voor het verzorgen van advies over inrichting van het systeem die Opdrachtgever verder helpen bij het beter benutten van (nieuwe) mogelijkheden.
16	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 5, paragraaf 1.2	Volstaat het om een REST API ter beschikking te stellen zodat opdrachtgever de gewenste koppelingen zelf kan realiseren?	Akkoord.
17	Inhoud	Aanbestedingsdocument/ Pag 5, paragraaf 1.2	Kunt u aangeven met welke applicaties de HAS wenst te integreren? En wat verwacht u van de leverancier?	Een overzicht van te koppelen applicaties is niet relevant. Opdrachtgever realiseert koppelingen in eigen beheer. Opdrachtnemer dient een OO API ter beschikking te stellen. Koppelingen worden gelegd via integratieplatform Pitwall van Motion10.
18	Proces	Verschuiven deadline inschrijven en vragenronde	In de afgelopen maanden en weken zijn er veel aanbestedingen gepubliceerd die enerzijds qua inspanning gelijk of groter zijn aan deze aanbesteding en anderzijds qua inschrijving nagenoeg allemaal sluiten of in de afrondende fase zijn in de periode maart tot en met mei. Deze aanbesteding van de HAS is midden in deze periode gepubliceerd, maar met praktisch gezien een relatief korte doorlooptijd omdat in de periode tot deadline inschrijving een meivakantie valt en er daarnaast vele officiële feestdagen in deze periode zijn. Onzes inziens is de HAS op tijd met het in de markt zetten van deze opdracht, zodat ook voor de implementatie er voldoende tijd overblijft in geval van een latere contractering. Inschrijver doet heel graag een hoog kwalitatieve inschrijving op deze aanbesteding en doet de HAS daarom een verzoek. Inschrijver verzoekt in het belang van het welslagen van deze aanbesteding en het verkrijgen van kwalitatief hoogwaardige inschrijvingen om de deadline van Inschrijving met tenminste 2 weken naar achteren te plaatsen (naar 7 juni) en aansluitend de tweede vragenronde tenminste 1 week door te schuiven (in combinatie met het toestaan van nieuwe vragen). Veel dank voor uw begrip en medewerking.	Hier kunnen we helaas niet aan tegemoet komen. De agenda's zijn al volledig doorgepland om de reacties op vragen te kunnen geven, de presentaties te kunnen beoordelen etcetera.
19	Juridisch	210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/Artikel 19.1	Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van HAS Hogeschool, aan welke toestemming door haar voorwaarden kunnen worden verbonden, is het de Wederpartij niet toegestaan de uitvoering van de Overeenkomst geheel of gedeeltelijk aan een derde over te dragen of uit te besteden, dan wel bij de uitvoering van het werk gebruik te maken van ter beschikking gestelde (uitgeleende) arbeidskrachten. De Contractant is niet bevoegd de uit een Overeenkomst voortvloeiende rechten en plichten, of enig deel daarvan, over te dragen aan derden. De bepaling heeft niet alleen obligatoire werking, maar ook goederenrechtelijke werking als bedoeld in art. 3:83, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek. Inschrijver levert SaaS en is daarbij afhankelijk van meerdere onderaannemers, waaronder haar hostingprovider. Inschrijver zet dezelfde derden in voor al haar klanten en is verplicht om op voorhand hiermee een overeenkomst te sluiten. Afspraken met deze partijen zijn hierin dus al gemaakt. Inschrijver kan dan ook niet per klant nadere voorwaarden overeenkomen over deze partijen danwel voorafgaande toestemming vragen. Inschrijver stelt voor om dit artikel niet van toepassing te verklaren. Is dit akkoord? Is deze aanname juist? Zo nee, waarom niet?	Ja.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
20	Juridisch	"210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/Artikel 14.4	Indien de Wederpartij en/of een van zijn medewerkers als bedoeld in lid 3, eerste volzin, van dit artikel in strijd handelt met het bepaalde in dit artikel verbeurt hij een direct opeisbare, niet voor compensatie vatbare boete van € 25.000,— (zegge: vijftientigduizend euro) per overtreding en € 500,— (zegge: vijfhonderd euro) voor iedere dag of dagdeel dat de overtreding voortduurt, onverminderd het recht van HAS Hogeschool op een vergoeding van de schade die zij als gevolg van vorenbedoelde overtreding heeft geleden en nog zal lijden voor zover die schade het bedrag van de boete overschrijdt. De wens om een boete op te nemen op schending van geheimhouding is begrijpelijk, maar de hoogte van deze boete is disproportioneel, te meer omdat niet elke schending even zwaar is. Inschrijver stelt voor de boete te verlagen tot een bedrag van maximaal EUR 10.000,- per overtreding, waarbij een reeks van gebeurtenissen als één gebeurtenis wordt aangemerkt. Kunt u hiermee instemmen?	Ja.
21	Juridisch	210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/Artikel 4.1	Overeengekomen levertijden zijn te allen tijde te beschouwen als fatale termijnen. Bij overschrijding ervan is de Wederpartij aansprakelijk voor alle door HAS Hogeschool geleden en te lijden schade Op grond van dit artikel hebben termijnen te gelden als fatale termijnen. Het artikel houdt onvoldoende rekening met omstandigheden van het geval (redelijkheid en billijkheid) en de aard van de Saas-dienst en is hier daarom niet op toegeschreven. Een dergelijk artikel werkt ontzettend in het nadeel van de continuering van de (implementatie van de) dienstverlening. Beide partijen hebben hierin hun eigen verantwoordelijkheden en verplichtingen, en zijn daarin ook afhankelijk van elkaar. Inschrijver stelt volgende bepaling voor: "Alle genoemde termijnen zijn naar beste weten vastgesteld op grond van de gegevens die bij het aangaan van de Overeenkomst bij Contractant bekend waren en zullen zoveel mogelijk in acht worden genomen. Voor zover in enige Overeenkomst, bijlage, plan van aanpak of offerte, leverdata of termijnen zijn vermeld, zijn deze indicatief en vormen zij geen fatale termijnen, tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald. In alle gevallen, derhalve ook indien Partijen schriftelijk en uitdrukkelijk een uiterste termijn zijn overeengekomen, is Contractant pas in verzuim nadat zij door Opdrachtgever op deugdelijke wijze, gedetailleerd en schriftelijk in gebreke is gesteld en Contractant na verstrijken van de in de ingebrekestelling gegeven redelijke termijn, alsnog niet deugdelijk nakomt." Is dit akkoord? Zo nee, waarom niet?	Nee, op die manier heeft het geen zin om termijnen overeen te komen.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
22	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 6.4	6.4 Verwerkingsverantwoordelijke heeft het recht op zijn verzoek een audit te laten uitvoeren door een door Verwerkingsverantwoordelijke gemachtigde deskundige, ten aanzien van de organisatie van Verwerker, teneinde aan te tonen dat Verwerker aan het bepaalde in de Verwerkersovereenkomst, de AVG en andere toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens voldoet. Verwerkingsverantwoordelijke kan maximaal éénmaal per jaar gebruik maken van het recht op zijn verzoek een audit te laten uitvoeren bij Verwerker, zoals bedoeld in dit artikelid, of vaker bij een concreet vermoeden dat Verwerker de Verwerkersovereenkomst en/of de AVG en/of andere toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens, niet nakomt. Verwerkingsverantwoordelijke stelt Verwerker ten minste 14 (veertien) dagen voor aanvang van de audit Schriftelijk in kennis. De audit mag de normale bedrijfsactiviteiten van Verwerker niet onredelijk verstoren. Kan aanbestedende dienst instemmen met een aanpassing van dit artikel zoals hieronder opgenomen? Zo nee, waarom niet? 'Verwerkingsverantwoordelijke heeft het recht om op zijn verzoek een audit te laten uitvoeren onder de voorwaarden zoals gesteld in dit artikel. Indien de Verwerkingsverantwoordelijke een verzoek tot het verrichten van een audit doet conform de voorwaarden van dit artikel, zal de Verwerker die locaties voor een audit ter beschikking stellen waar Persoonsgegevens worden verwerkt ten behoeve van de Verwerkingsverantwoordelijke. Verwerker biedt alle medewerking en informatie die de Verantwoordelijke redelijkerwijs nodig heeft voor de audit. Een dergelijke audit zal worden uitgevoerd door een onafhankelijke derde partij, welke partij door de Verwerkingsverantwoordelijke wordt geselecteerd, in overleg met de Verwerker. Deze partij zal ten minste gekwalificeerd zijn als (IT-)auditor en ten minste geaccrediteerd zijn als Register Controller, Register Accountant of Register EDP-auditor. Vóór de aanvang van een audit zullen Partijen met elkaar overeenkomen wat de scope, planning en de duur van de audit zal zijn, en eveneens bepalen wat het uurtarief van Verwerker en haar verwerkers zal zijn voor de geboden ondersteuning. Het is de Verwerkingsverantwoordelijke niet toegestaan een audit op locatie te verzoeken indien Verwerker een recent intern of extern auditrapport kan overleggen dat toeziet op dezelfde locaties waarvoor de Verwerkingsverantwoordelijke een audit verzoekt, tenzij de Verwerkingsverantwoordelijke aantoont dat een dergelijk intern of extern auditrapport niet voldoet aan de vereisten van de AVG.' "	Een recent auditrapport volstaat
23	Juridisch	210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/Artikel 7	E-rechten , het is voor Inschrijver van groot belang dat deze bepaling wordt gewijzigd om onduidelijkheden te voorkomen. Een dergelijke bepaling zou kunnen impliceren dat Inschrijver het eigendom over haar standaardsoftwarepakket overdraagt aan Aanbestedende Dienst. Dat is volgens Inschrijver wellicht ook niet de bedoeling, nu dit uiteraard onwerkbaar is. Inschrijver stelt de volgende bepaling voor: "Alle intellectuele eigendomsrechten van Contractant waaronder, maar niet beperkt tot het auteursrecht, merkenrecht, octrooirrecht, handelsnaamrecht, met betrekking tot enig werk, waaronder mede begrepen documenten, ontwerpen, computerprogrammatuur, maatwerkprogrammatuur en/of andere al dan niet elektronisch vastgelegde informatie, blijven berusten bij Contractant of de derde van wie Contractant het recht heeft verkregen het werk aan Opdrachtgever ter beschikking te stellen. Op geen enkele wijze worden de intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot enig werk overgedragen aan Opdrachtgever. Indien Contractant een gebruiksrecht aan Opdrachtgever verleent, is dat een niet-exclusief, niet-overdraagbaar en niet-sublicentieerbaar gebruiksrecht. Alle intellectuele eigendomsrechten van Opdrachtgever waaronder, maar niet beperkt tot het auteursrecht, merkenrecht, octrooirrecht, handelsnaamrecht, met betrekking tot enig werk, waaronder mede begrepen documenten, ontwerpen, computerprogrammatuur, maatwerkprogrammatuur en/of andere al dan niet elektronisch vastgelegde informatie, blijven berusten bij Opdrachtgever of de derde van wie Opdrachtgever het recht heeft verkregen het werk te gebruiken. Alle rechten van intellectuele eigendom op alle krachtens de overeenkomst ontwikkelde of ter beschikking gestelde programmatuur en documentatie alsmede voorbereidend materiaal daarvan, berusten uitsluitend bij Contractant. Opdrachtgever is niet gerechtigd de programmatuur en documentatie te vervreemden, te bezwaren dan wel, in (sub)licentie te verstrekken. Opdrachtgever zal de programmatuur of de in de onderhavige bepaling genoemde zaken niet verveelvoudigen, openbaar maken of daarvan kopieën vervaardigen. Het is Opdrachtgever toegestaan om kopieën te maken van de gebruikshandleiding voor intern gebruik." Is dit akkoord? Zo nee, waarom niet?	Akkoord.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
24	Juridisch	Concept overeenkomst/Artikel 1.3	Deze overeenkomst prevaleert boven alle overige documenten. De overige documenten zijn onlosmakelijk met de overeenkomst verbonden. Voor deze documenten geldt de rangorde: • verwerkersovereenkomst; • nota's van inlichtingen, waarbij de laatst gepubliceerde als hoogste in rangorde staat; • aanbestedingsdocumenten Opdrachtgever; • de in artikel 1.1 van toepassing verklaarde voorwaarden; * inschrijving Wederpartij inclusief eventuele uitwerking daarvan en bijlagen. Inschrijver verzoekt aanbestedende dienst om de SLA ook expliciet in de stukken te benoemen en deze gelet op de aard van het document hoog in de rangorde te plaatsen. Is aanbestedende dienst daartoe bereid?	De SLA is onderdeel van de inschrijving. Het wordt niet hoger geplaatst in de rangorde.
25	Juridisch	Aanbestedingsdocument/P. 7 onder 'Consequenties bij niet realiseren KPI's	Is de KPI over een meetperiode niet behaald? Dan stelt Opdrachtnemer binnen twee weken een verbeterplan op. Als Opdrachtgever akkoord is met het plan wordt het binnen twee weken uitgevoerd. In het plan staat aangegeven wanneer de beschreven resultaten behaald zijn. Wanneer het resultaat niet behaald niet word behaald wordt mag opdrachtgever over iedere meetperiode dat de KPI als gevolg van dezelfde tekortkoming waardoor die eerder niet is behaald niet wordt behaald maximaal € 1.000 factureren of inhouden op de eerstvolgende factuur 1. Aanbestedende dienst gaat ervan uit dat een Plan van Aanpak binnen twee weken te realiseren zal zijn. Dit zal niet in alle gevallen zo zijn, afhankelijk van de KPI die niet behaald is en de oorzaak daarvan. Inschrijver stelt dan ook voor om de oplostermijn in het plan van aanpak op te nemen en overeen te komen dat dit een redelijke termijn dient te zijn. Is dit akkoord? 2. Het is inschrijver niet duidelijk hoe de sanctie wordt berekend. Is het juist dat het maximum van 1000 euro geldt voor het geval alle KPI's structureel niet zijn behaald? En dat er geen sanctie wordt geheven als incidenteel of tijdelijk een KPI niet wordt behaald? 3. De sanctie die op het niet behalen van de KPI's wordt gesteld, is veel te ruim. Sancties zijn negatieve prikkelingen, die niet de voorkeur hebben van inschrijver met het oog op een goede samenwerking. Indien aanbestedende dienst desondanks voor een sanctie kiest, dient deze in verhouding te staan tot de niet-behaalde KPI en niet tot de totale jaarfee of de gehele opdracht. Inschrijver verzoekt aanbestedende dienst dan ook om de sancties in de juiste proporties te plaatsen. Is aanbestedende dienst daartoe bereid? 4. Om de juiste verhoudingen te bewaken, verzoekt inschrijver aanbestedende dienst om getroffen sancties in mindering te brengen op overige rechten, zoals het recht op schadevergoeding. Het zou immers ongerechtvaardigd zijn dat zowel een schadevergoeding wordt verkregen als een korting / boete. Is aanbestedende dienst daartoe bereid?	1. Dat staat er al. 2. Er is 1 KPI, dat betekent dat er slechts 1 boete per meetperiode kan worden opgelegd. 3. Zie tekst in aanbestedingsdocument 1.2.8. 4. Nee.
26	Juridisch	210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/Artikel 21.5	De Wederpartij is jegens HAS Hogeschool aansprakelijk voor eventuele boetes of kortingen die aan HAS Hogeschool worden opgelegd wegens te late oplevering van (gedeelten van) het werk ten gevolge van een aan de Wederpartij toe te rekenen vertraging. HAS Hogeschool heeft het recht deze boetes en kortingen te verhalen op de Wederpartij, bijvoorbeeld door inhouding op de betalingen die HAS Hogeschool nog aan de Wederpartij verschuldigd is. Inschrijver kan Aanbestedende Dienst enkel vrijwaren indien de in het artikel omschreven boete/sanctie onder de voorgestelde aansprakelijkheidsbepaling valt, het volledig is toe te rekenen aan Inschrijver en dient Inschrijver volledige controle te hebben over de afwikkeling ervan (lees: of overname van de afwikkeling, of een instemmingsrecht in hoe de claim wordt opgelost, ook bij een schikking, waar Inschrijver haar instemming niet op onredelijke gronden zal weerhouden) Is dit akkoord? Zo nee, waarom niet?	Dit is niet akkoord. Opdrachtnemer is aansprakelijk als hij onrechtmatig handelt of nalaat.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
27	Juridisch	210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/Artikel 2	2.2 De toepasselijkheid van enige andere leverings –en of branchvoorwaarden van de Wederpartij wordt door HAS Hogeschool nadrukkelijk van de hand gewezen. 2.3 Afwijkende bedingen binden HAS Hogeschool slechts na schriftelijke akkoordbevinding harerzijds en alleen voor de Overeenkomst waarop de akkoordbevinding betrekking heeft. (Delen van) de algemene voorwaarden van Inschrijver zijn onmisbaar voor de dienstverlening, deze bevatten zeer belangrijke (en specifiek op hierop) toegesneden bepalingen en voorwaarden waaronder Inschrijver deze levert. Inschrijver zou – na eventuele gunning en inhoudelijke bespreking hiervan- graag ook haar algemene voorwaarden opnemen in de rangorde in de dan nog op te stellen overeenkomst en deze bepaling niet van toepassing verklaren. Is dit akkoord? Zo, nee waarom niet?	Nee, u kunt via deze vragenronde suggesties doen voor de conceptovereenkomst waarin de essentiële bepalingen zijn verwerkt.
28	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 3.3.2	3.3.2 Indien het Verwerker wettelijk is verboden om te voldoen aan zijn verplichtingen op grond van artikel 3.3.1, behartigt Verwerker de redelijke belangen van Verwerkingsverantwoordelijke. Hieronder wordt in ieder geval verstaan: 3.3.2.1 Verwerker laat juridisch toetsen in hoeverre: (i) Verwerker wettelijk verplicht is om aan het verzoek of bevel te voldoen; en (ii) het Verwerker daadwerkelijk is verboden om aan zijn verplichtingen jegens Verwerkingsverantwoordelijke op grond van artikel 3.3.1 te voldoen. 3.3.2.2 Verwerker werkt alleen mee aan het verzoek of bevel indien Verwerker hiertoe wettelijk verplicht is en waar mogelijk maakt Verwerker (in rechte) bezwaar tegen het verzoek of bevel of het verbod om Verwerkingsverantwoordelijke hierover te informeren of de instructies van Verwerkingsverantwoordelijke op te volgen. 3.3.2.3 Verwerker verstrekt niet meer Persoonsgegevens dan strikt noodzakelijk om aan het verzoek of bevel te voldoen. 3.3.2.4 Verwerker onderzoekt indien sprake is van doorgifte in de zin van artikel 8 de mogelijkheden om te voldoen aan de artikelen 44 tot en met 46 AVG. Het betreft hier een zelfstandige verplichting van inschrijver, die niet van tevoren door aanbestedende dienst kan worden opgelegd c.q. bepaald. Deze bepaling dient dan ook geschrapt te worden. Is aanbestedende dienst hiermee akkoord?	Nee, de bepaling wordt gehandhaafd. Uw belangen worden daarmee niet geschaad.
29	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 7.3, laatste zin	7.3 Verwerker heeft adequaat beleid en adequate procedures ingericht om: (i) Inbreuken in verband met Persoonsgegevens in een zo vroeg mogelijk stadium te detecteren; (ii) Verwerkingsverantwoordelijke over een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens in overeenstemming met artikel 7.1 te informeren; (iii) Adequaet en onmiddellijk op een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens te reageren; (iv) (verdere) onbevoegde kennisneming, wijziging, en verstrekking dan wel anderszins onrechtmatige Verwerking te voorkomen of te beperken en herhaling hiervan te voorkomen. Op verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke verschaft Verwerker informatie over en inzage in dit door Verwerker ingerichte beleid en deze door Verwerker ingerichte procedures. Het betreft hier procedures die intern, vertrouwelijk en misbruikgevoelig zijn. Ze worden daarom niet gedeeld met externe partijen. De processen en werkinstructie zijn intern omdat er o.a. gevoelige informatie staat over onze infrastructuur, communicatieafspraken etc. Deze zijn daarom niet voor extern gebruik. Is aanbestedende dienst in dat kader akkoord de laatste zin te schrappen? Zo nee, waarom niet?	HAS is verantwoordelijk voor conformeren aan vigerend beleid m.b.t. AVG. Voor activiteiten die worden uitbesteed aan samenwerkingspartijen in de keten worden eisen gesteld aan ketenpartners om deze verantwoordelijkheid te waarborgen. Dit wordt vastgelegd in een verwerkersovereenkomst. HAS hoeft geen inzage in de specifieke procedures van ketenpartners; essentieel is dat Verwerker verantwoordelijkheid hier in neemt.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
30	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 10.1	10.1 Een Partij kan geen beroep doen op een aansprakelijkheidsbeperking, die is opgenomen in de Overeenkomst of andere tussen Partijen bestaande overeenkomst of regeling, ten aanzien van een door de andere Partij ingestelde: a. verhaalsactie op grond van artikel 82 AVG; of b. schadevergoedingsactie uit hoofde van de Verwerkersovereenkomst, indien en voor zover de actie bestaat uit verhaal van een aan de Toezichthoudende autoriteit betaalde geldboete die geheel of gedeeltelijk toerekenbaar is aan de andere Partij. Het bepaalde in dit artikel laat onverlet de rechtsmiddelen die de aangesproken Partij op grond van de geldende wet- of regelgeving ter beschikking staat. De onderliggende overeenkomst vormt de basis voor de samenwerking tussen partijen, waarbij ook de overeengekomen aansprakelijkheid(sbeperking) uitvoerig aan de orde is gekomen. In dat kader dient aansluiting te worden gezocht bij de bepalingen die hieromtrent zijn overeengekomen. Is aanbestedende dienst bereid het onderhavige artikel te vervangen door de volgende bepaling? 'Verwerker is jegens Verwerkingsverantwoordelijke als gevolg van of verband houdende met deze Verwerkersovereenkomst of uit enige andere hoofde aansprakelijk voor zover en tot zover partijen dit zijn overeengekomen in de Overeenkomst. De in de Overeenkomst overeengekomen beperking van de aansprakelijkheid is onverminderd van kracht op de verplichtingen zoals opgenomen in deze Verwerkersovereenkomst, met dien verstande dat eenzelfde gebeurtenis nooit tot meerdere schadevorderingen kan leiden'.	Nee, de hoogte van eventuele boetes van de Autoriteit Persoonsgegevens is niet in te schatten. Indien de oplegging van een boete aan Opdrachtnemer te wijten is, is het niet proportioneel een deel van die boete door Opdrachtgever te laten voldoen omdat de aansprakelijkheid op dat punt beperkt is.
31	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 11.2, eerste zin	11.2 Verwerker is pas gerechtigd tot het uitvoeren van een wijziging in de Dienst, een wijziging in de uitvoering van de Overeenkomst, een wijziging in de uitvoering van de Verwerkersovereenkomst en/of een wijziging die aanpassing van Bijlage A of Bijlage B tot gevolg heeft, indien Verwerkingsverantwoordelijke daaraan voorafgaand Schriftelijk toestemming voor deze wijziging(en) heeft gegeven. Onder een wijziging in de Dienst wordt verstaan een substantiële wijziging die gevolgen kan hebben voor de Verwerking van Persoonsgegevens. Verwerker kan in afwijking van voorgaande zonder voorafgaande Schriftelijke toestemming van Verwerkingsverantwoordelijke direct noodzakelijke verbeteringen uitvoeren, bijvoorbeeld met betrekking tot adequate beveiliging van de dienst. Verwerker zal Verwerkingsverantwoordelijke zo spoedig mogelijk informeren over de wijziging. De formulering van de eerste zin in dit artikel is te beperkt. Is aanbestedende dienst bereid het volgende aan dit artikel toe te voegen: ' (...) heeft gegeven, tenzij een dergelijke wijziging noodzakelijk is in het kader van een instructie van een daartoe bevoegd orgaan of teneinde te (blijven) voldoen aan de toepasselijke (privacy)wetgeving'.	Akkoord.
32	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 12.5, tweede zin	12.5 Verwerker draagt de kosten voor vernietiging, retournering en/of overdracht van de Persoonsgegevens. Verwerkingsverantwoordelijke kan nadere eisen stellen aan de wijze van vernietiging, retournering en/of overdracht van de Persoonsgegevens, waaronder eisen aan het bestandsformaat. Bij de overdracht van Persoonsgegevens wordt uitgegaan van een open bestandsformaat. Partijen zullen in overleg een redelijke verdeling van eventuele extra kosten voor de nadere eisen bepalen. Indien aanbestedende dienst voorwaarden wil stellen dan betekent dit een wijziging in de processen van inschrijver waar zij thans – in de prijsstelling – geen rekening mee kan houden. Derhalve dienen, indien aanbestedende dienst van deze mogelijkheid gebruik wenst te maken, de kosten hiervan voor rekening van aanbestedende dienst te komen. Is aanbestedende dienst bereid dit in deze zin op te nemen / toe te voegen?	Nee, er staat al dat Partijen in overleg een redelijke verdeling van eventuele extra kosten bepalen.
33	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 12.3	12.3 Binnen één (1) maand nadat de Overeenkomst eindigt, vernietigt en/of retourneert Verwerker alle Persoonsgegevens en/of draagt Verwerker deze over aan Verwerkingsverantwoordelijke en/of een andere door Verwerkingsverantwoordelijke aan te wijzen partij, naar gelang de keuze van Verwerkingsverantwoordelijke. Alle bestaande (overige) kopieën van Persoonsgegevens, zich al dan niet bevindende bij door Verwerker ingeschakelde (rechts)personen, waaronder maar niet beperkt tot Medewerkers en/of Sub-verwerkers, worden hierbij aantoonbaar permanent verwijderd, tenzij opslag van de Persoonsgegevens Unierechtelijk of lidstaatrechtelijk is verplicht. Gelet op de grote hoeveelheid klanten kan inschrijver niet garanderen dat zij binnen een maand aan deze verplichting voldoet. Kan aanbestedende dienst akkoord gaan dit te vervangen met 'binnen een redelijke termijn'?	De termijn wordt aangepast naar 3 maanden.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
34	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 11.1 (iii)	11.1 Verwerker is verplicht Verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk te informeren over voorgenomen wijzigingen in de Dienst, de uitvoering van de Overeenkomst en de uitvoering van de Verwerkersovereenkomst die betrekking hebben op de Verwerking van Persoonsgegevens en die (mogelijk) een wijziging van de Verwerkersovereenkomst en/of de Bijlagen vereisen. Hieronder wordt in ieder geval verstaan: (i) Wijzigingen die invloed (kunnen) hebben op de te verwerken (categorieën) Persoonsgegevens; (ii) Wijziging van de middelen waarmee de Persoonsgegevens worden verwerkt; (iii) Het inschakelen van andere Sub-verwerkers; (iv) Wijziging in de doorgifte van Persoonsgegevens. Gelet op de grote hoeveelheid cliënten van inschrijver en de onmogelijkheid om bij iedere wijziging te achterhalen op welke klant deze wijziging van toepassing zou kunnen zijn (en deze client hierover te informeren), heeft inschrijver een trusts site waar de wijzigingen als in dit artikel omschreven worden bijgehouden. Kan aanbestedende dienst bevestigen dat deze wijze van informatieverstrekking toereikend is in het kader van dit artikel?	Niet akkoord. HAS wil pro-actief vooraf geïnformeerd worden.
35	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 7.4, laatste zin	7.4 Verwerker houdt Schriftelijk een register bij van alle Inbreuken in verband met Persoonsgegevens die betrekking hebben op of verband houden met de (uitvoering van de) Overeenkomst, met inbegrip van de feiten omtrent de Inbreuk in verband met Persoonsgegevens, de gevolgen daarvan en de getroffen corrigerende maatregelen. Op verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke verschaft Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke een afschrift van dit register. Het register van inbreuken bevat alle inbreuken voor alle klanten van inschrijver. Inschrijver kan hierdoor geen volledige inzage geven in het gehele register en stelt daarom voor dat zij in voorkomend geval (uitsluitend) het deel dat relevant is voor aanbestedende dienst beschikbaar stelt. Is dit akkoord?	Ja.
36	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 4.8	4.8 Verwerker verstrekt op verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke bewijs dat Verwerker, door Verwerker ingeschakelde Sub-verwerkers, de tot het verwerken van de Persoonsgegevens gemachtigde personen en andere Ontvangers van Persoonsgegevens, voldoen aan artikel 4.7. Gelet op de verplichting waar inschrijver zich in artikel 4.7 toe committeert is het onderhavige artikel onredelijk bezwarend en voorts – in het kader van vertrouwelijkheidsbepalingen – in veel gevallen onmogelijk. Kan aanbestedende dienst derhalve volstaan met het bepaalde in artikel 4.7 en artikel 4.8 doorhalen?	Akkoord mits dit in verwerkersovereenkomst tussen HAS en Verwerker goed wordt vastgelegd.
37	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 4.5	4.5 Verwerker licht Verwerkingsverantwoordelijke in geval van algemene Schriftelijke toestemming voor het inschakelen van Sub-verwerkers uiterlijk drie (3) maanden voorafgaand aan beoogde veranderingen inzake de toevoeging, vervanging of wijziging van Sub-verwerker(s) en de ten gevolge hiervan noodzakelijke wijziging van Bijlage A, Schriftelijk in, waarbij de Verwerkingsverantwoordelijke de mogelijkheid wordt geboden tegen deze veranderingen Schriftelijk bezwaar te maken, binnen één (1) maand nadat Verwerkingsverantwoordelijke door Verwerker over de beoogde verandering is ingelicht. Partijen treden hierop in onderhandeling. Volgens de AVG dient er toestemming te zijn voor het inschakelen van subverwerkers. Dit hoeft geen specifieke toestemming te zijn, maar mag ook algemene toestemming betreffen. Gelet op de door inschrijver te leveren multi-tenant SaaS-dienstverlening kan specifieke toestemming van alle (meer dan 10.000) klanten niet worden afgewacht. Vandaar dat inschrijver ze voorafgaand algemene toestemming voor het inschakelen van subverwerkers vraagt. De verantwoordelijke zal uiteraard op de hoogte gehouden worden van ingeschakelde subverwerkers en heeft een recht van bezwaar. Kan aanbestedende dienst hiermee instemmen?	Ja.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
38	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 3.3.1, tweede zin	3.3.1 Indien Verwerker een verzoek of een bevel van een Nederlandse en/of buitenlandse overheidsinstantie ontvangt met betrekking tot Persoonsgegevens, waaronder maar niet beperkt tot een verzoek van de Toezichthoudende autoriteit, informeert Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke onverwijld, voor zover dat wettelijk is toegestaan. Bij de behandeling van het verzoek of bevel neemt Verwerker alle instructies van Verwerkingsverantwoordelijke in acht en verleent Verwerker alle redelijkerwijs benodigde medewerking aan Verwerkingsverantwoordelijke. Inschrijver is in het geval van een verzoek/bevel als in dit artikel bedoeld gebonden aan hetgeen de betreffende autoriteit bepaalt. Kan aanbestedende dienst in dat kader akkoord gaan met de volgende toevoeging: 'Bij de behandeling van het verzoek of bevel neemt Verwerker alle redelijke instructies van Verwerkingsverantwoordelijke in acht en verleent Verwerker alle redelijkerwijs benodigde medewerking aan Verwerkingsverantwoordelijke, voor zover haar dit is toegestaan door de betreffende instantie'.	Ja.
39	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 3.1	3.1 Verwerker verleent Verwerkingsverantwoordelijke alle benodigde bijstand en medewerking bij het doen nakomen van de op Partijen rustende verplichtingen op grond van de AVG en andere toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens. Verwerker verleent, voor zover dergelijke bijstand betrekking heeft op de Verwerking van Persoonsgegevens ten behoeve van de uitvoering van de Overeenkomst, Verwerkingsverantwoordelijke in ieder geval dergelijke bijstand met betrekking tot: (i) De beveiliging van Persoonsgegevens; (ii) Het uitvoeren van controles en audits; (iii) Het uitvoeren van DPIA's; (iv) Voorafgaande raadpleging van de Toezichthoudende autoriteit; (v) Het voldoen aan verzoeken van de Toezichthoudende autoriteit of een andere overheidsinstantie; (vi) Het voldoen aan verzoeken van Betrokkenen; (vii) Het melden van Inbreuken in verband met Persoonsgegevens. Wat wordt er precies verstaan onder bijstand? Inschrijver zal uiteraard informatie e.d. beschikbaar stellen indien aanbestedende dienst hierom verzoekt. Voor de zekerheid, onder bijstand en medewerking worden geen verplichtingen gerekend die onder de eigen verantwoordelijkheid van aanbestedende dienst vallen. Het is voor inschrijver uiteraard niet haalbaar om al haar klanten bij te staan hierin. Kan aanbestedende dienst bevestigen dat het 'bijstand' uitsluitend ziet op verplichtingen die op inschrijver rusten?	Nee, bijstand wordt ook gevraagd voor verplichtingen van Opdrachtgever waarin Opdrachtnemer kan bijdragen.
40	Juridisch	verwerkersovereenkomst/art. 2.3.3	2.3.3 Niettegenstaande artikel 8 en 9, verwerkt Verwerker de Persoonsgegevens uitsluitend in opdracht van Verwerkingsverantwoordelijke en op basis van de instructies van Verwerkingsverantwoordelijke zoals bedoeld in artikel 2.3.1 en 2.3.2. Verwerker verwerkt de Persoonsgegevens uitsluitend voor zover de Verwerking noodzakelijk is ter uitvoering van de Overeenkomst, nimmer ten eigen nutte, ten nutte van Derden en/of voor reclamedoelinden c.q. andere doeleinden, tenzij een op Verwerker van toepassing zijnde Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepaling Verwerker tot Verwerking verplicht. In dat geval stelt Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de Verwerking Schriftelijk op de hoogte van deze bepaling, tenzij die wetgeving deze kennisgeving om gewichtige redenen van algemeen belang verbiedt. De hier opgenomen 'tenzij' bepalingen gelden niet alleen in het geval van een wettelijke bepaling, maar ook in het geval van een instructie van een daartoe bevoegde instantie. Inschrijver stelt daarom voor om ook de uitzondering van de instructie van een daartoe bevoegde instantie bij de twee 'tenzij' bepalingen op te nemen. Kan aanbestedende dienst daarmee instemmen?	Ja.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
41	Juridisch	Aanbestedingsdocument/Artikel 1.2.6	Opdrachtgever kan de overeenkomst tussentijds beëindigen. De opzegtermijn bedraagt zes maanden. Aanbestedende Dienst vraagt een onbepaalde looptijd uit waarop Inschrijver bepaalde tarieven baseert. Het is niet redelijk als Aanbestedende Dienst de overeenkomst met eenzijdige aanleiding weer kan opzeggen. Een belangrijk onderdeel van de Prestatie na eventuele gunning is het gebruiksrecht wat Inschrijver zal verlenen aan Aanbestedende Dienst. Uiteraard kan er worden ontbonden als Inschrijver in verzuim is geraakt, echter is een dergelijk opzegbeding bij een omvangrijke overeenkomst als dit niet redelijk. Inschrijver verzoekt aanbestedende dienst dan ook om deze bepaling door te halen dan wel de bepaling dusdanig aan te passen dat gedurende een nader te bepalen initiele periode niet eenzijdig opgezegd kan worden. Is aanbestedende dienst daartoe bereid?	Nee, Opdrachtgever zal niet lichtzinnig met de opzegmogelijkheid omgaan. Overigens heeft Opdrachtgever geen belang bij een vroegtijdige opzegging om dat dan een nieuw systeem zal moeten worden aanbesteed en geïmplementeerd. Opdrachtgever wil wel de mogelijkheid houden de overeenkomst te kunnen beëindigen, ook als de aanleiding niet aan Opdrachtnemer te wijten is.
42	Juridisch	Aanbestedingsdocument/P. 18 nr 70 onder 'privacy'	Opdrachtnemer verleent na gunning medewerking aan een Data Protection Impact Assessment (DPIA) en / of Penetratie testen, indien Opdrachtgever hierom vraagt Aanbestedende dienst is als verwerkingsverantwoordelijke zelf verantwoordelijk voor het opstellen van een DPIA en niet de verwerker (inschrijver). Inschrijver ondersteunt als verwerker aanbestedende dienst hierbij uiteraard door gegevens aan te leveren waarmee aanbestedende dienst zelf een DPIA kan opstellen. Inschrijver heeft als verwerker geen inzicht in welke gegevens door aanbestedende dienst worden vastgelegd, dat is de verantwoordelijkheid van aanbestedende dienst zelf als verwerkingsverantwoordelijke. Daarom ligt de verantwoordelijkheid voor het opstellen van een DPIA bij aanbestedende dienst zelf. Op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens wordt dit ook bevestigd, zie https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/zelf-doen/data-protection-impact-assessment-dpia. Vraag: Kan aanbestedende dienst bevestigen dat het opstellen van de DPIA de verantwoordelijkheid van aanbestedende dienst zelf is?	Akkoord. Verwerker is wel verplicht alle gevraagde info aan te leveren.
43	Juridisch	Concept overeenkomst/Artikel 9.1	Beperkingen in aansprakelijkheid binnen deze overeenkomst zijn niet van toepassing op zaken die voortkomen uit de bijbehorende verwerkersovereenkomst. Het is voor inschrijver niet acceptabel om onbeperkte aansprakelijkheid voor de verwerkersovereenkomst te accepteren. Dit staat niet in verhouding tot de commerciële waarde van de dienstverlening en is voor de levering van een SaaS-dienst ook niet marktconform. Inschrijver stelt derhalve voor om ook aansprakelijkheid voor de in de verwerkersovereenkomst opgenomen onderwerpen te beperken tot hetgeen partijen in de overeenkomst zijn overeengekomen. (LET OP: Verwerker zal geen beroep doen op de aansprakelijkheidsbeperking opgenomen in de Overeenkomst in geval van schade die een Betrokkene lijdt en waardoor Verwerker overeenkomstig artikel 82 AVG aansprakelijk is). Nu de uitgevraagde dienstverlening in zichzelf de verwerking van persoonsgegevens betreft, is dit alleszins redelijk. Is aanbestedende dienst tot aanpassing bereid?	Zie antwoord 26.
44	Juridisch	Concept overeenkomst/Artikel 6.1	Opdrachtgever meldt klachten over de leveringen van Wederpartij zo spoedig mogelijk schriftelijk (per e-mail) bij Wederpartij. Wederpartij reageert binnen één werkdag schriftelijk naar de contactpersoon van Opdrachtgever. Inschrijver vertrouwt erop dat aanbestedende dienst de voorkeur heeft voor een inhoudelijk antwoord binnen een redelijke termijn boven een standaard ontvangstbevestiging binnen één dag. Inschrijver stelt dan ook voor om hier op te nemen dat inschrijver klachten adequaat zal oppakken en daarop binnen een redelijke termijn inhoudelijk zal reageren. Is dit akkoord?	Graag zien we binnen 1 werkdag een inhoudelijke terugkoppeling. Dat s niet in alle gevallen meteen een oplossing, maar een redelijke termijn is onvoldoende bepaald.
45	Juridisch	Concept overeenkomst/Artikel 5.3 / 3.2 algemene voorwaarden	Wederpartij informeert voorafgaand aan de indexering aan Opdrachtgever. Indexering gaat pas in na schriftelijk akkoord van Opdrachtgever. Na akkoord voert Wederpartij de wijziging door. Andere prijswijzigingen worden niet geaccepteerd. Wanneer een vaste index wordt overeengekomen met een vast moment van indexering, hoeft daarvoor geen afzonderlijke toestemming meer te worden gevraagd of gegeven. Inschrijver stelt voor om het deel 'indexeering gaat pas in na schriftelijk akkoord van opdrachtgever' dan ook door te halen. Is dit akkoord?	Nee, Opdrachtgever wil graag vooraf weten hoe prijzen zich ontwikkelen.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
46	Juridisch	Concept overeenkomst/Artikel 5.3	Bedragen mogen éénmaal per kalenderjaar geïndexeerd worden, voor het eerst op 1-1-2024, conform de CPI voor alle bestedingen (2015=100) over oktober van het voorgaande jaar. Wederpartij maakt indexeringen schriftelijk 1 maand voor ingang van de indexering kenbaar aan Opdrachtgever. Inschrijver stelt voor om te indexeren tegen het indexcijfer van het CBS voor de zakelijke dienstverlening, hierop worden namelijk ook haar eigen tarieven gebaseerd. Is dit akkoord? Zo nee, kunt u toelichten waarom niet? Het kan voorkomen dat Inschrijver de tarieven moet aanpassen door kostenverhogende omstandigheden die het gevolg zijn van bijvoorbeeld wijzigingen in wet-- en regelgeving of bovenmatig datagebruik van Aanbestedende dienst zelf. Daarom zou Inschrijver graag willen toevoegen dat het Inschrijver is toegestaan om (naast jaarlijkse indexatie) in redelijkheid haar tarieven aan te passen aan kostenverhogende omstandigheden die niet door Inschrijver worden veroorzaakt. Dergelijke omstandigheden zal Inschrijver uiteraard vooraf aan Aanbestedende dienst melden. Is dit akkoord? Zo nee, waarom niet?	De bekostiging van Opdrachtgever wordt gebaseerd op de genoemde index. Om die reden wordt de cpi voor alle bestedingen gehandhaafd. Andere prijsaanpassingen zijn niet toegestaan. Excessen kunnen bespreekbaar worden gemaakt.
47	Juridisch	210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/artikel 16.2	Prijsaanpassingen kunnen pas worden doorgevoerd, indien deze tijdig aan HAS Hogeschool bekend zijn gemaakt en door HAS Hogeschool zijn goedgekeurd. Prijsaanpassingen kunnen maximaal 1 keer per jaar plaatsvinden. Kunt u ermee akkoord gaan dat prijswijzigingen als gevolg van indexatie niet onderhevig zijn aan een voorafgaand akkoord van Opdrachtgever, nu deze indexatie integraal wordt doorgevoerd op alle klanten van Inschrijver?	Nee.
48	Juridisch	210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/Artikel 16.1	HAS Hogeschool kan een met de Wederpartij gesloten duurovereenkomst te allen tijde zonder opgave van redenen schriftelijk opzeggen met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden, tenzij Partijen uitdrukkelijk schriftelijk anders zijn overeengekomen. Aanbestedende Dienst vraagt een onbepaalde looptijd uit waarop Inschrijver bepaalde tarieven baseert. Het is niet redelijk als Aanbestedende Dienst de overeenkomst met eenzijdige aanleiding weer kan opzeggen. Een belangrijk onderdeel van de Prestatie na eventuele gunning is het gebruiksrecht wat Inschrijver zal verlenen aan Aanbestedende Dienst. Uiteraard kan er worden ontbonden als Inschrijver in verzuim is geraakt, echter is een dergelijk opzegbeding bij een omvangrijke overeenkomst als dit niet redelijk. Inschrijver verzoekt aanbestedende dienst dan ook om deze bepaling door te halen dan wel de bepaling dusdanig aan te passen dat gedurende een nader te bepalen initiele periode niet eenzijdig opgezegd kan worden. Is aanbestedende dienst daartoe bereid?	Zie antwoord 41.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
49	Juridisch	210120 Algemene inkoopvoorwaarden Stichting HAS Opleidingen (DEF)/Artikel 10.1/1.2.7 Toepasselijke algemene voorwaarden	De Wederpartij voert zijn verplichtingen uit hoofde van de Overeenkomst geheel voor eigen risico uit. De Wederpartij is aansprakelijk voor alle schade van HAS Hogeschool of derden –hoe ook genaamd- , zowel direct als indirect, waaronder mede doch niet uitsluitend wordt bedoeld gederfde winst en gevolgschade, die HAS Hogeschool lijdt en/of heeft geleden door of in verband met het sluiten en/of uitvoeren van de Overeenkomst ongeacht of de schade is veroorzaakt door de Wederpartij zelf of door derden die hij ter uitvoering van zijn verplichtingen heeft ingeschakeld en welke aan Wederpartij toerekenbaar is. Aansprakelijkheidsbepaling zoals opgenomen in dit artikel en de aanpassing daarop in het aanbestedingsdocument zijn niet aanvaardbaar voor Inschrijver, hierop zijn de tarieven immers niet gebaseerd. In de ICT-branche is het zeer ongebruikelijk om ook aansprakelijkheid voor indirecte schade voor vergoeding in aanmerking te laten komen. Dit levert een disproportioneel risico op voor Inschrijver. Het is gebruikelijk om uitsluitend kosten voor vergoeding in aanmerking te laten komen die direct verband houden met de wanprestatie. Ook de beperking is te ruim. In het geval leverancier met al haar opdrachtgevers een dergelijke ruime beperking overeen zou komen, zou dit (naar absolute bedragen) namelijk onverzekerbaar worden. In het kader van de SaaS-dienstverlening is het zelfs bij een ruime verzekering niet reëel om te verwachten dat dit soort bedragen in feitelijke zin goed verzekerbaar zijn. SaaS betreft immers multi-tenant dienstverlening. Dit betekent dat één 'fout' zijn doorwerking vindt bij alle klanten waarbij deze klanten verwachten ieder tot een maximum gecompenseerd te worden. De verzekeraar beschouwt het echter als één schadeveroorzakend feit waarvoor maar één maal een uitkering plaats vindt. Door de aansprakelijkheid niet verder te beperken, terwijl daarvoor wel ruimte is, loopt aanbestedende dienst dan ook het risico dat er door ons niet ingeschreven wordt omdat het risico te hoog wordt geacht. Inschrijver verzoekt aanbestedende dienst dan ook om de maximale aansprakelijkheid te beperken naar een in deze branche meer gebruikelijke beperking en doet daarom het volgende tekstvoorstel ter vervanging van dit artikel: “Contractant aanvaardt een verplichting tot schadevergoeding voor zover en tot zover dat uit dit artikel blijkt. De totale, cumulatieve aansprakelijkheid van Contractant jegens Opdrachtgever voor directe schade is beperkt tot een bedrag gelijk aan het door Opdrachtgever in de drie maanden voorafgaande aan het schade toebrenghend feit aan Contractant, uit hoofde van deze Overeenkomst, betaalde bedrag of € 250.000,-- indien dit laatste bedrag lager is. Contractant is in geen geval aansprakelijk voor enige indirecte schade, daaronder begrepen winstderving, verlies van gegevens, (schade-) vorderingen van derden, boetes of naheffingen, gemiste opbrengsten of besparingen of andere indirecte schade of gevolgschade welke voortvloeit uit of in verband staat met niet nakomen van enige verplichting van Contractant, dan wel enig onrechtmatig handelen. Dit artikel is niet van toepassing indien en voor zover de desbetreffende schade is veroorzaakt door opzet of bewuste roekeloosheid van Contractant.” Is dat akkoord? Zo nee, waarom niet?	De aansprakelijkheid is afdoende beperkt.
50	INDIVIDUELE VRAAG			
51	Uitvoering	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 54 t/m 59	Naast een HRM- en Payroll systeem vraagt aanbestedende dienst ook om een FA systeem. Er wordt in het document echter niet gesproken over eisen ten aanzien van de conversie/migratie scope. Inschrijver hanteert een standaard scope waarbij de volgende gegevens worden gemigreerd: - actuele gegevens van debiteuren (verkooprelaties) en crediteuren (inkooprelaties) - beginbalans per datum live-gang - actuele materiële vaste activa - actuele openstaande posten - projectenstamkaart (stamgegevens) - contracten Vraag: Is aanbestedende dienst akkoord met bovenstaande scope? Zo nee, waarom niet?	We gaan uit van een gefaseerde overgang, waarbij het HRM/payroll deel in eerste instantie op de planning staat. Het is nog niet bekend wanneer het FA deel overgaat. We willen in de scope nog de mogelijkheid hebben om historische data in de migratie mee te nemen.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
52	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 1.2.3	"Ervaring met koppelen van systemen met inzet van de OO API." Vragen: - Gebruikt aanbestedende dienst de OO API als Identity Provider via SURFConext? - Zo ja, moet specifiek die ervaring aangetoond worden? - Zo nee, om welke koppelingen met inzet van de OO API gaat het dan?	HAS werkt idd via SURFConext. Koppelingen worden gerealiseerd via integratieplatform Pitwall van Motion10.
53	INDIVIDUELE VRAAG			
54	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 72 t/m 76	In de eisen 72 t/m 76 staan eisen t.a.v. de koppelingen genoemd. Om een juiste prijsopgave af te geven is het van belang om te weten met welke aanpalende systemen gekoppeld dient te worden. Vraag: Kan aanbestedende dienst een uittuttende lijst aanleveren van de te koppelen systemen?	Zie antwoord 17.
55	Contract	Conceptovereenkomst - 4.4	U stelt "De volgende KPI wordt door Wederpartij gemeten: SLA, wordt 100% gerealiseerd over iedere meetperiode (maand)." Vraag: Kunt u specificer zijn met de KPI's die u hiermee bedoelt?	De KPI is dat de SLA over ieder meetperiode volledig wordt gerealiseerd.
56	Uitvoering	Aanbestedingsdocument - 4.2, subgunningscriterium 5	Aanbestedende dienst vraagt "Hoe wordt de keuze gemaakt voor degenen die Opdrachtgever gaat ondersteunen bij implementatie?" Inschrijver heeft een apart consultancy team met consultants gespecialiseerd in implementaties en optimalisaties bij onderwijsinstellingen. Aangezien inschrijver ook gebaat is bij een succesvolle implementatie mag aanbestedende dienst ervan uitgaan dat inschrijver de beste personen voor aanbestedende dienst inschakelt. Aangezien inschrijver het eigen team het beste kent, kan deze keuze het beste bij inschrijver liggen. Bovendien tussen het moment van inschrijven (en dus het team samenstellen) en het daadwerkelijk gunnen ligt een paar maanden, waardoor het van belang is in het kader van het behalen van alle deadlines voor de HAS dat vooraf dit team qua capaciteit wordt gereserveerd door inschrijver. Voorstel is dat inschrijver de cv's van het beoogde projectteam als bijlage aan de implementatieplan toevoegt waarbij deze cv's niet meetellen in de maximaal aantal gestelde pagina's. Vraag: Kan aanbestedende dienst hiermee akkoord gaan?	We willen meer in algemene termen weten hoe inschrijver komt tot de keuze voor een team. Cv's zijn daarbij niet relevant.
57	Uitvoering	Aanbestedingsdocument - 4.2, subgunningscriterium 3	Voor de volledigheid van het implementatieplan wil inschrijver inzage geven hoe het de gebruikers gaat betrekken. Als onderdeel hiervan wil inschrijver beschrijven hoe inschrijver de verschillende gebruikers gaat opleiden. Inschrijver maakt hierbij onderscheid tussen de volgende types: • Functioneel beheerders; • Sleutelgebruikers. Vraag: Kan aanbestedende dienst aangeven om hoeveel gebruikers het gaat per type?	2 functioneel beheerders, naar schatting 10 key-users.
58	Uitvoering	Aanbestedingsdocument - 4.2, subgunningscriterium 3	De aanbestedende dienst vraagt om de verwachtingen ten aanzien van de inzet (capaciteit, kennis en ervaring) van opdrachtgever. Dit is deels afhankelijk van de ervaring van de door aanbestedende dienst ingezette projectleden. Vraag: Kan aanbestedende dienst inzage geven in het beoogde projectteam en hun ervaring binnen hun rol?	Er wordt mogelijk een in te huren projectleider gezocht na gunning. We verwachten dat die persoon ervaring heeft met implementeren van het gekozen systeem in een met Opdrachtgever vergelijkbare organisatie. Overige projectdeelnemers hebben beperkte ervaring met implementatie van systemen.
59	Uitvoering	Aanbestedingsdocument - 4.2, subgunningscriterium 3	Aanbestedende dienst geeft aan dat inschrijver dient in te gaan op de implementatie van aanvullende functionaliteit. Inschrijver zal alle gevraagde functionaliteiten implementeren tijdens het implementatietraject, al dan niet in 2 delen. In dit plan beschrijft inschrijver haar volledige aanpak. Het is inschrijver daarom niet duidelijk wat hier precies bedoeld wordt met aanvullende functionaliteit. Vraag: Gelieve dit onderdeel daarom te laten vervallen.	Het is mogelijk dat aanvullende functionaliteit nodig is. Als dat in uw geval niet aan de orde is kunt u dat aangeven in uw antwoord.
60	Uitvoering	Aanbestedingsdocument - 4.2, subgunningscriterium 3	Aanbestedende dienst vraagt om de kosten die gemoeid zijn bij de implementatie. Vraag: Aangezien de kosten m.b.t. tot de implementatie expliciet genoemd worden in de prijzenblad vraagt inschrijver aanbestedende dienst om deze punt te laten vervallen bij vraag 3.	Nee, we willen graag een globale onderbouwing van de kosten in het antwoord op vraag 3.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
61	Contract	Verwerkersovereenkomst Bijlage B	U vraagt om het vullen van Bijlage B. Omdat u verwerkersverantwoordelijke bent, bent u degene die bepaalt op basis van de inrichting welke persoonsgegevens verwerkt worden. Inschrijver kan deze keuze niet maken, waardoor wij u willen vragen om bijlage A te laten vullen door de projectleider van HAS. Vraag: Kan aanbestedende dienst hiermee akkoord gaan?	Dat kan na gunning in overleg.
62	Contract	Verwerkersovereenkomst Bijlage A	U vraagt om het vullen van Bijlage A. Omdat u verwerkersverantwoordelijke bent, bent u degene die bepaalt op basis van de inrichting welke persoonsgegevens verwerkt worden. Inschrijver kan deze keuze niet maken, waardoor wij u willen vragen om bijlage A te laten vullen door de projectleider van HAS. Vraag: Kan aanbestedende dienst hiermee akkoord gaan?	Zie antwoord 60.
63	Contract	Verwerkersovereenkomst - 7.1/7.2	U schrijft "Verwerker informeert Verwerkingsverantwoordelijke zonder onredelijke vertraging en uiterlijk binnen 24 uur na kennisneming, over een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens. Verwerker informeert Verwerkingsverantwoordelijke via de contactpersoon en de contactgegevens van Verwerkingsverantwoordelijke zoals opgenomen in Bijlage A en ten minste ten aanzien van alle informatie zoals die blijkt uit het meest recente formulier datalekken van de Autoriteit Persoonsgegevens, welke te vinden is op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens. Verwerker garandeert dat de verstrekte informatie, voor zover bekend bij Verwerker op dat moment, volledig, correct en accuraat is." Binnen de AVG staat er 48 uur voor om een dergelijke melding te maken tussen Verwerker en Verwerkersverantwoordelijke. Dat geeft Inschrijver meer tijd om alles rondom de melding uit te zoeken. Op het moment dat Inschrijver melding maakt, gaat pas de tijd lopen voor HAS. Dit is ook in uw voordeel. Vraag: Kan aanbestedende dienst hiermee akkoord gaan met 48 uur?	Ja.
64	Contract	Verwerkersovereenkomst - 6.1	U schrijft dat "Verwerker is verplicht conform artikel 6.2 periodiek een onafhankelijke, externe deskundige een audit te laten uitvoeren ten aanzien van de organisatie van Verwerker, teneinde aan te tonen dat Verwerker aan het bepaalde in de Verwerkersovereenkomst, de AVG en andere toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van Persoonsgegevens voldoet." Inschrijver laat zich jaarlijks certificeren op basis van de normen: ISO9001, ISO27001, NEN7510 en ISAE3402. Vraag: Is dat voldoende om aan te tonen dat een onafhankelijke extra audit niet uitgevoerd hoeft te worden?	Ja, zie ook antwoord 22.
65	Uitvoering	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 54	Alle actuele data uit de huidige systemen, inclusief diensttijden en bevoegdheden dient door opdrachtnemer gemigreerd/geconverteerd te worden. Vraag: 1. Kan inschrijver hiervan uitgaan dat aanbestedende dienst bedoeld alle actuele data van de actuele medewerkers in dienst per datum live-gang (1-1-2023)? 2. Zo nee, hoe moet inschrijver bovenstaande interpreteren?	Ja.
66	Uitvoering	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 59	"Conversie van de volledige data uit de huidige administratiesystemen wordt verzorgd door opdrachtnemer als onderdeel van de implementatie." In het document vindt inschrijver de volgende administratiesystemen van de HAS terug: • ADP • Exact Vragen: 1. Zijn er naast bovenstaande systemen nog andere systemen waaruit gemigreerd moet worden? 2. Kan aanbestedende dienst aangeven met welke Exact er op dit moment gewerkt wordt? (Globe of Financials) 3. Kan aanbestedende dienst aannemen dat met "de volledige data" bedoeld wordt op de volledige data binnen de genoemde scope in de eisen 54 t/m 56?	1. Nee. 2. Exact Globe Next (versie 4.18) 3. Ja.
67	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 50	Vraag: Van welke BI-tool maakt aanbestedende dienst op dit moment gebruik?	Power BI.
68	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 47	Vraag: Kan aanbestedende dienst aangeven met welk Identity-managementsysteem er nu wordt gewerkt?	Momenteel werkt HAS nog niet met een IAM.Ik43./

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
69	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 33	Het systeem kent de mogelijkheid om de huidige en toekomstige arbodienstverlener van HAS Hogeschool gebruikersrechten te geven. Vraag: Met welke Arbodienstverlener werkt aanbestedende dienst op het moment van live-gang?	Zorg van de Zaak.
70	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 234	Het systeem kent een workflow voor de tijdregistratie. De geschreven uren op niet standaard activiteiten worden goedgekeurd door de budgetverantwoordelijke. Dit geldt ook voor projecten. Inschrijver biedt verantwoordelijke voor het goedkeuren van uren de mogelijkheid deze direct goed te keuren op het selfservice portaal. Op de projectenpagina heeft de gebruiker een overzicht van alle goed te keuren uren. Hiermee kan op ieder moment de uren goedgekeurd worden. Het is mogelijk de verantwoordelijk middels een signaal te attenderen op het goedkeuren van de uren. Vraag: Gaat aanbestedende dienst akkoord met de invulling van deze eis?	Akkoord.
71	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 195	Vraag: Wat verstaat aanbestedende dienst onder "swaps overzicht"?	De eis vervalt, is voor Opdrachtgever niet relevant.
72	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 165	Het systeem heeft de mogelijkheid om verwijderingstermijnen te registreren. Hierdoor signaleert het systeem het verloop van deze termijnen en verstuurt meldingen als een document automatisch verwijderd gaat worden. Systeem van inschrijver signaleert wanneer documenten in aanmerking komen voor vernietiging. Aanbestedende dienst is zelf verantwoordelijk om op basis van selectielijsten deze dossiers te vernietigen. Vraag: Gaat Aanbestedende dienst akkoord met de invulling van deze eis?	Ja.
73	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 114	De nieuwe medewerker vult zelf zijn/haar gegevens (bijv. bankrekeningnummer en gezinssituatie) aan in een medewerkers portaal en voegt een foto toe. Aandachtspunt hierbij is, heeft de medewerker al eerder dan 1e werkdag toegang tot het werknemersportaal. Inschrijver biedt een preboarding portaal voor de medewerker tot aan de 1e werkdag. Hierin kan de toekomstig medewerker alle gegevens aanvullen en bijvoorbeeld documenten inzien als handboek. Vraag: Gaat Aanbestedende dienst akkoord met de invulling van deze eis?	Is dit een apart systeem of worden deze gegevens dan automatisch doorgezet naar AFAS als het dienstverband ingaat? Indien dat laatste, dan akkoord.
74	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 106	Het is inschrijver niet duidelijk waarom er in de eis expliciet verwezen wordt naar Exact Vraag: Kan Aanbestedende dienst dit toelichten?	Exact is voorlopig het door Opdrachtgever te gebruiken financieel systeem. De overstap naar de financiële functionaliteit van het aan te besteden systeem wordt pas later gemaakt.
75	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 88 en 89	Vanuit het systeem kunnen periodiek rapportages automatisch verstuurd worden. Inschrijver gelooft dat het versturen van rapportages in potentie een datalek kan veroorzaken. Inschrijver ontsluit alle rapportages geautoriseerd via het self serviceportaal waarmee data niet het systeem verlaat maar enkel ontsloten wordt aan geautoriseerde gebruikers. Vraag: Gaat aanbestedende dienst akkoord met de invulling van deze eis?	Niet akkoord. HS wil mogelijkheid hebben om data aan het systeem te kunnen onttrekken tbv gebruik in een DWH en/of een PowerBI omgeving.
76	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 75	"Het systeem heeft een geïntegreerde koppeling met de(huis)bankier van opdrachtgever." Vraag: Wie is de (huis)bankier van opdrachtgever?	Rabobank.
77	Contract	Concept Overeenkomst - Art. 5.3	Kan aanbestedende dienst bevestigen dat Opdrachtgever zijn toestemming niet redelijkerwijs onthoudt in het geval dat Opdrachtnemer zich conformeert aan indexering volgens de CPI zoals staat vermeld in art. 5.2?	Ja.
78	Contract	concept Overeenkomst - Art. 3.1	"Deze overeenkomst gaat in na implementatie van de HRM functionaliteit, en duurt voort tot het moment dat Opdrachtgever de overeenkomst opzegt." Geen enkele leverancier zal bereid zijn om zonder overeenkomst/verbintenis te starten met werkzaamheden voor de aanbestedende dienst. Gebruikelijk en noodzakelijk is dat de overeenkomst ingaat op het moment van ondertekening. Volgens de planning in paragraaf 2.4 van het Aanbestedingsdocument is dat overigens 1-7-2022. Vraag: Kan de aanbestedende dienst de ingangsdatum van de overeenkomst aanpassen naar 1-7-2022?	Ja, betaling van gebruiksrechten start nadat de HRM functionaliteit volledig is geïmplementeerd.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
79	Juridisch	Aanbestedingsdocument - 4.4	Aanbestedingsrechtelijk is voor inschrijver niet geheel duidelijk welk deel van de presentatie/demonstratie tot de verificatie behoort en welk deel tot de kwalitatieve subgunningscriteria ter beoordeling alsmede hoe en waarop de demonstratie beoordeeld wordt. Inschrijver stelt voor om paragraaf 4.4 op te delen in een deel/subparagraaf voor de verificatie en een deel/subparagraaf voor de subgunningscriteria, waaronder tenminste een separate subparagraaf voor de demonstratie. Vragen: 1. Gelieve paragraaf 4.4 conform voorstel van inschrijver aan te passen, zodat inhoudelijk en aanbestedingsrechtelijk meer duidelijkheid gecreëerd wordt. 2. Kan aanbestedende dienst de use cases aanleveren die gedemonstreerd moeten worden?	De presentatie wordt niet apart beoordeeld, de demonstratie wel. De use case wordt aangeleverd bij uitnodiging voor de demonstratie.
80	Proces	Aanbestedingsdocument - 4.2, subgunningscriteria 1 t/m 5	De aanbestedende dienst heeft een vijftal subgunningscriteria geformuleerd in combinatie met het maximaal te behalen punten en een maximum aantal pagina's per criterium. Het valt inschrijver op dat het aantal pagina's niet altijd in verhouding staat tot het aantal deelvragen per criterium én het aantal te behalen punten. Bovendien is de totale inschrijf- en daarmee beoordelingslast dusdanig hoog dat inschrijver in een aantal gevallen graag een reductie wenst in het belang van alle partijen. Inschrijver stelt daarom de volgende aanpassingen voor: - Subgunningscriterium 1 (10 punten): Gelieve het maximum aantal pagina's te verlagen van 10 A4 naar 4 A4. - Subgunningscriterium 2 (20 punten): Gelieve het maximum aantal pagina's te verlagen van 10 A4 naar 8 A4. - Subgunningscriterium 3 (20 punten): Gelieve het maximum aantal pagina's te verhogen van 4 A4 naar 8 A4, gezien het aantal deelvragen en de relatief hoge weging. - Subgunningscriterium 4 (10 punten): Gelieve het maximum aantal pagina's te verhogen van 2 A4 naar 4 A4, gezien het aantal deelvragen en de relatief hoge weging. - Subgunningscriterium 5 (10 punten): geen aanpassingen.	Nee, zie ook antwoord 3.
81	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 71	"Opdrachtnemer beschikt over een tool, procedure of service om te kunnen migreren naar een andere Cloud leverancier" Inschrijver biedt de mogelijkheid om te allen tijde (kosteloos) alle data en documenten uit het systeem te exporteren. Daarnaast werkt inschrijver vanzelfsprekend mee aan een ordentelijke overgang. Eventuele werkzaamheden hiervoor worden op nacalculatie in rekening gebracht. Vraag: Gaat aanbestedende dienst akkoord met deze wijze van invulling van de eis?	Akkoord.
82	Contract	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 69	"Opdrachtnemer zorgt voor een Escrow arrangement bij de af te sluiten overeenkomst." Inschrijver biedt een SaaS-oplossing aan en is niet bereid om haar broncode specifiek voor de HAS te deponeren. Dit is hoogst ongebruikelijk en niet nodig. Inschrijver heeft dit in generieke zin vanzelfsprekend al geregeld ten behoeve van al haar klanten. Vraag: Inschrijver verzoekt om deze eis te laten vervallen.	De eis vervalt.
83	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 40	"Nieuwe functionaliteit wordt niet gepusht, maar beschikbaar gesteld in de acceptatieomgeving, waarna HAS Hogeschool bepaalt wanneer de nieuwe functionaliteit naar de productieomgeving gaat." Inschrijver biedt een SaaS-oplossing, waarmee de mogelijkheid om af te wijken van de standaard releasedatum voor alle klanten beperkt is tot circa gemiddeld 4 weken, afhankelijk van het moment dat de HAS ingepland staat. Dit geldt voor alle klanten van Inschrijver. Vraag: Gaat aanbestedende dienst akkoord met deze wijze van invulling van de eis?	Zie antwoord 7.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
84	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 37	"Het installeren van plug-ins (voor browser of pc) is voor een goede werking van het systeem niet nodig." Voor 99,5+% van de medewerkers/gebruikers is onze applicatie toegankelijk zonder plug-ins en via enkel een webportal, het ESS/MSS deel van de applicatie. Deze webportal is voor medewerkers en managers toegankelijk via elke platform/gangbare browser en device. Echter voor een zeer beperkt deel van de gebruikers (<1%), namelijk de medewerkers van de salarisadministratie c.q. functioneel beheer, is voor optimale en volledige functionaliteit via een Citrix-verbinding beschikbaar en hier is alleen een internetverbinding voor vereist. Dit kan volledig op basis van HTML5, dus strikt genomen zonder plug-in, maar daarmee gaat (onnodig) gebruikersvriendelijkheid verloren. Daarnaast is er specifiek voor bepaalde geavanceerde rapportage functionaliteit (i.r.t. MS Office integratie) is een plug-in vereist. De benodigde plug-ins worden door inschrijver meegeleverd. Daarom verzoekt inschrijver deze aan te passen zodat plug-ins zijn toegestaan. Zo niet, dan sluit de HAS (on)bewust en (on)bedoeld meerdere gevestigde en toonaangevende marktpartijen direct uit van deze aanbesteding door een discriminerende eis te stellen (zie artikel 2.75 e.v. van de Aanbestedingswet 2012). Los dat dit de door de HAS gewenste marktwerking benadeeld is dit ook strijdig zijn met de Aanbestedingswet 2012(art. 2.75 lid 6 Aw 2012) en derhalve vermoedelijk tot juridische klachten en bewaren kunnen leiden wanneer u deze eis in stand houdt. Dit achten wij niet in het belang van alle bij deze aanbesteding betrokken partijen. Vraag: 1. Inschrijver verzoekt de HAS derhalve dringend om expliciet te bevestigen dat met onze werkwijze, het via een browser benaderen van de SaaS oplossing welke plug-ins opstart, is toegestaan. Hiermee sluit u geen marktpartijen uit, terwijl u functioneel de door u gewenste, volledige SaaS oplossing verkrijgt (conform artikel 2.78 Aw 2012) die benaderbaar is met de een internetbrowser. 2. Indien u niet akkoord gaat met onze werkwijze ontvangen wij graag een uitgebreide motivering hoe u, met de door u gestelde eisen, aan de Aanbestedingswet 2012 en jurisprudentie hieromtrent meent te kunnen voldoen	Akkoord.
85	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 31	"Gegevens en informatie die HAS Hogeschool volgens de archiefwet dient te archiveren zijn op ieder moment te exporteren in ODF- (Open Document Formaat) en/of XML-formaat." Systeem van Inschrijver kent geen ODF-formaat (en PDF), enkel Microsoft Office formaat. Met behulp van Microsoft Office kan de aanbestedende dienst zelf alsnog exporteren naar ODF-formaat. Vraag: Gaat aanbestedende dienst akkoord met deze invulling van de eis door inschrijver?	Ja.
86	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 27	"Er treedt, naar oordeel van HAS Hogeschool, geen merkbare 'wijziging' op wanneer tussen functionaliteiten binnen het systeem gewisseld wordt. De userinterface voor verschillende functionaliteiten is hetzelfde." Inschrijver kent een applicatie voor de backoffice/professionals als ESS/MSS-webportalen voor medewerkers en managers. Binnen beide user interfaces zijn vanzelfsprekend geen merkbare wijzigingen. Vraag: Gaat aanbestedende dienst akkoord met de invulling van de eis op de beschreven wijze?	Ja.
87	Contract	Aanbestedingsdocument - 4.1, eis 23	"De gebruikskosten van het systeem worden maandelijks vooraf gefactureerd op basis van het aantal medewerkers dat op 1 oktober van het voorgaande kalenderjaar als medewerker in loondienst geregistreerd was." Inschrijver en andere leveranciers in de markt factureren voor al hun klanten op basis van het daadwerkelijke aantal geregistreerde gebruikers in het systeem (verdeelt naar 1. Medewerkers in loondienst en 2. Medewerkers/externen niet in loondienst) per maand. Wanneer het aantal gebruikers toeneemt betaalt de aanbestedende dienst meer. Dit is tevens in lijn met de wens/eis (eis 1) van de aanbestedende dienst om een SaaS-oplossing te verwerven. Vraag: Gelieve deze eis aan te passen zodat op basis van het daadwerkelijke gebruik betaald wordt.	Dat is akkoord.
88	Juridisch	Aanbestedingsdocument - 1.2.8	"Het hierboven genoemde laat alle overige rechten van Opdrachtgever, die zij onder meer op basis van de overeenkomst en de Algemene Inkoopvoorwaarden heeft, onverlet." Dit is naar mening van inschrijver een te brede en open bepaling, waarvan inschrijver onvoldoende de juridische consequenties kan inschatten. Vraag: Inschrijver verzoekt om deze bepaling te laten vervallen dan wel nader te concretiseren.	De toepassing van KPI's en het boetebeding dat daaraan gekoppeld is vervangt niet alle rechten die Opdrachtgever op grond van de overeenkomst en de algemene voorwaarden heeft. Dat betekent bijvoorbeeld dat Opdrachtgever, ook nadat een boete is opgelegd vanwege het niet realiseren van de KPI's, nog steeds de overeenkomst kan ontbinden.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
89	Contract	Aanbestedingsdocument - 48	Consequenties bij niet realiseren KPI's "Wanneer het resultaat niet behaald niet word behaald wordt mag opdrachtgever over iedere meetperiode dat de KPI als gevolg van dezelfde tekortkoming waardoor die eerder niet is behaald niet wordt behaald maximaal € 1.000 factureren of inhouden op de eerstvolgende factuur." Vragen: 1. Kan aanbestedende dienst bevestigen dat de op te leggen boete redelijkerwijs en naar rato van de tekortkoming wordt opgelegd? Kortom, bij een relatief kleine overschrijding een boete die slechts een beperkt deel van € 1.000,- betreft. 2. Kan aanbestedende dienst bevestigen dat deze boete niet opgelegd wordt voor de KPI die is opgenomen in een verbeterplan en waarvoor de termijn voor de gewenste beschreven resultaten nog niet is bereikt? Het is niet redelijk om dan gedurende de verbeterperiode een boete door te belasten.	1. Dat is aan Opdrachtgever, die daar redelijk mee zal omgaan. 2. Ja.
90	Contract	Aanbestedingsdocument - 1.2.8	Consequenties bij niet realiseren KPI's "Is de KPI over een meetperiode niet behaald? Dan stelt Opdrachtnemer binnen twee weken een verbeterplan op. Als Opdrachtgever akkoord is met het plan wordt het binnen twee weken uitgevoerd. In het plan staat aangegeven wanneer de beschreven resultaten behaald zijn." Om onduidelijkheid te voorkomen stelt inschrijver voor dat de termijn van twee weken voor het opstellen pas gaat lopen op het moment dat de aanbestedende expliciet en schriftelijk het verzoek bij de sales manager van inschrijver heeft neergelegd, waarbij de termijn aanvangt de eerste werkdag na de werkdag dat het verzoek is ingediend. Vragen: 1. Gaat aanbestedende dienst akkoord met de voorgestelde verduidelijking van de termijn? 2. Bedoelt aanbestedende dienst met "Als Opdrachtgever akkoord is met het plan wordt het binnen twee weken uitgevoerd. In het plan staat aangegeven wanneer de beschreven resultaten behaald zijn." dat na akkoord inschrijver binnen twee weken aanvangt met de werkzaamheden opgenomen in het plan? 3. Gezien het feit dat aanbestedende dienst twee termijn oplegt aan inschrijver vraagt inschrijver om de reactietermijn op het voorgestelde verbeterplan voor aanbestedende dienst ook te beperken tot twee weken. Gaat aanbestedende dienst hiermee akkoord?	1. Omdat Opdrachtnemer meet of de KPI behaald wordt is dat wat overbodig. Als blijkt dat de KPI over een meetperiode niet behaald is, kan Opdrachtnemer een verbeterplan opstellen en dat voorleggen aan Opdrachtgever. 2. Ja. 3. Ja.
91	Contract	Prijzenblad/ Aanbestedingsdocument - Geregistreerde externen	"Het budget voor gebruiksrechten voor alle gevraagde functionaliteit bedraagt € 135,00 per medewerker (in loondienst bij Opdrachtgever, voor geregistreerde externen wordt niet betaald) per jaar exclusief btw." Het is niet gebruikelijk en tevens niet passend binnen het gestelde budget om voor geregistreerde externen niet te betalen. Omdat deze externen ook in het ERP-systeem opgenomen zijn, maakt inschrijver hiervoor ook daadwerkelijk kosten. Hierbij heeft inschrijver begrip om voor deze externen een aangepast budgetplafond te hanteren van minimaal € 24,00 per geregistreerde externe per jaar. Vragen: 1. Inschrijver verzoekt aanbestedende dienst om het prijzenblad/het aanbestedingsdocument aan te passen zodat geregistreerde externen ook opgenomen zijn. 2. Begrijpt inschrijver het goed dat het om circa 85 (= 535 - 450) externen gaat?	1. Akkoord. 2. Ja.
92	Contract	Prijzenblad/ Aanbestedingsdocument - Implementatie	"Voor de totale implementatie van alle functionaliteit (niet gelijktijdig) is een budget beschikbaar van € 90.000 exclusief btw." Vraag: Wat bedoelt aanbestedende dienst met "niet gelijktijdig"?	De financiële functionaliteit wordt op een later tijdstip geïmplementeerd en in gebruik genomen dan de HRM functionaliteit.
93	Contract	Prijzenblad/ Aanbestedingsdocument - Implementatiebudget	Het budget voor de implementatie bedraagt maximaal € 90.000,- exclusief BTW. Dit is voor alleen het HRM-deel al zeer beperkt, laat staan voor een geheel ERP systeem en daarbij de migratie/conversie vanuit de huidige systemen. Hiervoor is minimaal een budget van € 150.000,- vereist. Vraag: Gelieve het budget minimaal op te hogen naar het aangegeven minimum budget om überhaupt een inschrijving mogelijk te maken.	Het budget voor implementatie van alle functionaliteit (niet gelijktijdig) wordt aangepast naar € 150.000.
94	Contract	Prijzenblad - "overige functionaliteit"	Kan aanbestedende dienst bevestigen dat "overige functionaliteit" i.r.t. de implementatie (cel A16) enkel betrekking heeft op de in het Programma van Eisen benoemde onderdelen (hoofdstuk 4 beschrijvend document) en niet alle overige functionaliteit in het ERP systeem?	ISAE 3402 type II is afdoende.
95	Contract	Prijzenblad - D17 t/m D19	Kan aanbestedende dienst aangeven waar de factor 2100 vandaan komt?	525 medewerkers over een periode van 4 jaar is 2100.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
96	Contract	Aanbestedingsdocument - 3.3 & 1.2.7.	HAS verlangt een bedrijfsaansprakelijkheidsdekking als verwoord in artikel XX van de Algemene Inkoopvoorwaarden. De jaarlijkse (maximale) opdrachtwaarde bedraagt circa € 75.000,-. Vragen: 1. Bedoelt HAS met de verwijzing naar artikel XX het in de Algemene Inkoopvoorwaarden genoemde artikel 27.8? 2. Klopt onze veronderstelling dat u gelet op de inhoud van artikelen 10, 13, 22 en 27 van Algemene Inkoopvoorwaarden zowel een beroeps- als een bedrijfsaansprakelijkheid dekking eist met een dekking van minimaal € 1.250.000 per gebeurtenis? 3. Zo ja, dan is de hoogte van deze (beroeps)aansprakelijkheid buitenproportioneel in verhouding tot de jaarlijkse waarde van de opdracht, namelijk ruim 16x deze waarde. Gebruikelijk is om deze aansprakelijkheid te beperken tot maximaal 4x de jaarlijkse opdrachtwaarde; in dit geval tot € 300.000,-. Gaat aanbestedende dienst hiermee akkoord?	1. Ja. 2. Het gaat om een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering met een dekking van €1.250.000 per gebeurtenis en € 2.500.000 per jaar, een beroepsaansprakelijkheidsverzekering is niet aan de orde.
97	Proces	Aanbestedingsdocument - 3.2.2	Inschrijver dient te beschikken over een gecertificeerd dataveiligheidssysteem. Vraag: 1. Volstaan het Data Pro Certificate en ISAE 3402 type II op naam van de Inschrijver om dit aan te tonen? 2. Zo niet, hoe dient Inschrijver dit precies aan te tonen?	ISAE 3402 type II is afdoende.
98	Inhoud	Aanbestedingsdocument - 2.12.3	Inschrijvers gebruiken maximaal het aantal pagina's dat is toegestaan per vraag. Vraag: 1. Klopt onze veronderstelling dat voorbladen, inhoudsopgaven niet meetellen voor het bepalen van het aantal pagina's? 2. Geldt dit ook voor eventuele screenshots en/of planningschema's (zie omwille van de leesbaarheid soms in A3 formaat kunnen worden bijgesloten)	1. Dat is correct, maar die worden ook niet voorgelegd aan beoordelaars. 2. Het aantal pagina's is beperkt tot de genoemde aantallen, A3's zijn niet toegestaan.
99	Contract	Aanbestedingsdocument - 2.12.2	Het Prijzenblad dient in Excel te worden aangeleverd. Vraag: 1. Klopt onze veronderstelling dat het Prijzenblad niet ondertekend dient te worden? 2. Zo niet mag dan een gelijkkluidend prijzenblad in pdf toegevoegd worden waar wel een handtekening op geplaatst kan worden?	1. Dat is correct.
100	Proces	Aanbestedingsdocument - 2.7	Alleen in de eerste vragenronde kunnen alle vragen gesteld worden. Hierdoor kunnen later opkomende nieuwe vragen niet gesteld worden in vragenronde 2. Het niet beantwoord krijgen van essentiële vragen kan leiden tot afvallen van Inschrijvers (in een al zeer beperkte leveranciersmarkt) of het beprizen van de risico's wat niet leidt tot doelmatigheid. Vraag: Is HAS bereid om in het belang van het welslagen van de aanbesteding ook in vragenronde 2 nieuwe vragen te beantwoorden temeer de sluitingsdatum van vragenronde 1 kort op de feitelijke bekendmaking van de Opdracht op TenderNed volgt?	Nee.
101	Contract	Aanbestedingsdocument/concept Overeenkomst - 1.2.6/art. 3.2	De Overeenkomst is tussentijds te beëindigen met een tussentijdse opzegtermijn van zes maanden. Een initiële (vaste) contractperiode is wenselijk om passende prijsstelling (met voldoende zekerheid) door Inschrijvers mogelijk te maken. Hierbij is het gebruikelijk om een minimale initiële, vaste contractduur van 5 jaar te hanteren. Vraag: Is de HAS bereid een vaste initiële contractduur te garanderen van 5 jaar?	Nee, zie ook antwoord 41.
102	Uitvoering	Aanbestedingsdocument / Programma van eisen 4.2, subgunningscriterium 3 / eis 57	Aanbestedende dienst stelt dat de volledige implementatie op 1-1-2023 gereed dient te zijn. Dit is voor een ERP implementatie zeer uitdagend en leidt over het algemeen niet tot het beste resultaat. Een reguliere ERP-implementatie kent normaliter een doorlooptijd van tenminste circa 9 maanden. In het belang van de aanbestedende dienst stelt inschrijver voor om de implementatie op te splitsen in twee plateaus (subfases): Plateau 1 (tot en met 1-1-2023): - Salarisverwerking - Financieel Plateau 2 (tot en met 1-6 2023): - HRM - projecten Vraag: Gaat aanbestedende dienst hiermee akkoord?	De financiële functionaliteit wordt op een later tijdstip geïmplementeerd en in gebruik genomen dan de HRM functionaliteit. Voor de HRM functionaliteit geldt dat die op 1-1-2023 geïmplementeerd dient te zijn, alsook de salarisfunctionaliteit. Het is mogelijk niet essentiële functionaliteit na 1-1-2023 op te leveren.

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
103	Proces	Aanbestedingsdocument - 1.2.3	HAS vraagt onder meer om ervaring met het leveren van een ERP systeem. Referenties mogen maximaal drie jaar oud zijn. Vraag: Klopt onze veronderstelling dat eerder (initieel) geleverde systemen (langer dan drie jaar geleden) niet kwalificeren als referentie ook al loopt het contact met onze afnemer nog door?	Ja.
104	Inhoud	Aanbestedingsdocument - Eis 175	“Het systeem is voorzien van de mogelijkheid om papieren facturen te scannen en te herkennen. Hardware die daarvoor gebruikt wordt (scanner) is geen onderdeel van de opdracht.” Het systeem van inschrijver kan alleen Inkoopfacturen automatisch verwerken en matchen met de juiste entiteiten die digitaal worden aangeleverd. Met een digitale factuur bedoelt inschrijver een factuur in UBL formaat. De voorkeur geniet om digitale facturen rechtstreeks van de leverancier in UBL te ontvangen. Facturen die alleen in PDF door de leverancier worden verstuurd moeten nog omgezet worden naar UBL. Inschrijver heeft zelf geen oplossing om ge-e-mailed PDF facturen om te zetten naar UBL. Hiervoor zijn verschillende oplossingen in de markt. Denk bijvoorbeeld aan E-verbinding, Whitevision, EcoBit etc. Inschrijver wil deze keuze aan de aanbestedende dienst zelf overlaten om zelf de beste keuze in te maken. Een dergelijke leverancier doet niets anders dan PDF facturen omzetten naar UBL via OCR. Het advies is daarom om deze eis te laten vervallen en dit onderdeel daarmee buiten de scope van de aanbesteding te houden. Vraag: Is de aanbestedende dienst bereid om deze eis te laten vervallen?	Akkoord.
105	INDIVIDUELE VRAAG			